

KS
49317₂

INSTRUKCJE DLA DELEGACJI POLSKIEJ W RYDZE.

DELEGACJA POSTĘPOWAC BĘDZIE STOSOWNIE DO WYMIENIONYCH PONIZEJ
W ODNOSNYCH PUNKTACH WSKAZÓWEK TAKTYCZNYCH I OPRACUJE TEŻY SWO-
JE W MYSL NASTĘPUJACYCH ZASAD:

1/ W pierwszym swem przedstawieniu warunków pokojowych ze stro-
ny polskiej delegacja nie poda ściśle wykreslonej linii granicz-
nej lub rozejmowej, lecz przedstawi zasady, na których oprzeć się
winno wykreslenie tych linii.

ZASADY TE SA:

a/ linja rozejmu może być definitywnie ustalona dopiero, gdy się
okaże, że obie strony doszły już do porozumienia, potrzebnego dla
podpisania preliminarji pokojowych.

b/ rozgraniczenie Polski, a Rosji i Ukrainy z drugiej strony
oprzeć się winno na równomiernem uwzględnieniu następujących za-
dań tego rozgraniczenia.

A/ zakończenie wiekowych wałk między Polską, a Rosją o sporne
między niemi tereny i stworzenie podstwa dobrego sąsiedzkiego
współżycia obu narodów. Granica między obu państwami będzie usta-
lona nie na podstawie historycznej rewindykacji obu stron, lecz na
podstawie sprawiedliwego pogodzenia żywotnych interesów stron ro-
kujących.

B/ Sprawiedliwe rozwiązanie spornych spraw narodowych na rzeczo
nem terytorjum tak, aby zwarte kompleksy narodowe zjednoczone by-
ły z główną swego narodu masą i by była uwzględniona wola miejsco-
wej ludności.

C/ trwałe zabezpieczenie bezpieczeństwa każdego z rzeczonych
państw od ewentualnej napasci drugiej strony.

Ponieważ Polska dąży do pokoju i porozumienia, a nie chce na-
rzucać siłą swych warunków pokojowych, proponuje więc drugiej stro-
nie wspólne ustalenie linii granicznej na podstawie rzeczonych za-
sad.

2/ Delegacja powinna uzyskać przyjęcie tych zasad przez stronę
przeciwą i prowadzić następnie w wyłaniającej się ad hoc komisji
mieszanej obrady.

3/ w ostatecznym rezultacie Delegacja powinna uzyskać linię ro-
zejmu i granicy państwowej, jaknajbardziej zbliżoną do wykreslo-
nej na załączonej mapie.

4/ Delegacja prowadzić powinna obrady tak, by nie dać powodu

drugiej stronie do ewentualnego zerwania rokowań z powodu rzekomo nadmiernie wygórowanych żądań terytorjalnych Polski.

5/ Z tych względów ~~wskazane~~ jest ustalenie ~~na~~ ~~ysam~~przód linii rozejmu, jako wynikającej z faktycznej sytuacji militarnej, a następnie dopiero utrwalenie tej linii rozejmowej jako linii granicznej chyba żeby Delegacja rosyjska okazała odrazu gotowość przyznania Polsce żądanej linii granicznej.

6/ Linja graniczna powinna ostatecznie być określona, jako granica zachodnia Rosji, do ziem, na zachód od której położonych, a oderwanych od Polski w czasie rozbiorów, Rosja zrzeka się wszelkich pretensji tak, jak Polska zrzeka się pretensji historycznych do ziem na wschód od niej położonych. Rosja uznaje, że do ustalenia się prawnopanstwowych stosunków na zachód od tej linii się nie miesza i że sprawa ustosunkowania się i rozgraniczenia się Polski z sąsiednimi Państwami na ziemiach na zachód od rzeczonej linii leżących, a od Polski w czasie rozbiorów oderwanych, jest sprawą wyłącznie bezpośredniego porozumienia się Polski z temi państwami.

7/ W ostatecznym wyniku Delegacja może przyznać przy redakcji traktatu rozejmu i preliminarzy pokojowych tytulaturę, zawierającą w sobie uznanie sowieckich państw Rosji i Ukrainy, a mianowicie: "Socjalistyczna Federacyjna Republika Sowiecka Rosyjska" i "Socjalistyczna Sowiecka Republika Ukraińska"

3

Lecz ponieważ uznanie to jest najważniejszym celem dla strony przeciwnej jej rokowań pokojowych z Polską, Delegacja wystrzegać się winna bezpośredniego czy pośredniego przyznania jej tej tytułatury, zanim nie uzyska zgody drugiej strony na najważniejsze dla Polski żądania, t.j. na oznaczenie granicy tak, jak sformułowano pod 6.

8. Delegacja winna w odpowiedni sposób, najlepiej we wstępie zasadniczym do swego przedstawienia tez preliminarnego pokoju stwierdzić, że Polska uznaje prawo ludu ukraińskiego do niepodległości i swobodnego zdecydowania o swym ustroju prawno-politycznym.

9. Delegacja powinna wystrzegać się bezpośredniego lub pośredniego uznania traktatu rosyjsko-litewskiego.

10. Obie strony uznają wzajemnie zasadę nie mieszania się do spraw wewnętrznych.

Strony zobowiązują się zamieścić w traktacie pokojowym klauzulę urzekającą, że żadne z nich nie będzie tworzyć i popierać organizacji, zmierzających do obalenia ustroju państwowego i społecznego strony przeciwnej lub zamachu na całość terytorjalną, a również organizacji przypisujących sobie rolę rządu strony przeciwnej.

11. Strony mogą się zgodzić na zamieszczenie w traktacie pokojowym klauzuli, ustalającej ilość sił zbrojnych, która każda ze stron poza policją graniczną i strażą celną, władna będzie utrzymywać w polsko-rosyjskiej strefie granicznej.

12. Polska zobowiązuje się zapewnić w traktacie pokojowym osobom narodowości rosyjskiej i ukraińskiej, prawa, gwarantujące wolność rozwoju kulturalnego, językowego i wyznawania swej religii.

Rosja w stosunku do osób narodowości polskiej przyjmuje także zobowiązania.

13. Strony obowiązują się przystąpić natychmiast do podpisania traktatu pokojowego do rokowań w przedmiocie konwencji handlowej, gospodarczej, sanitarnej, komunikacyjnej i pocztowo-telegraficznej.

14. Obie strony oświadczają, że dążyć będą przyzawieraniu traktatu pokojowego do rozwiązania spraw rozrachunkowo-likwidacyjnych w myśl zasad następujących :

1. Wzajemne zrzeczenie się zwrotu w jakiejkolwiek formie kosztów prowadzenia wojny polsko-rosyjskiej i szkód przez tę wojnę wyrządzonych,
2. Uznanie, iż z poprzedniej przynależności ziem polskich do ziem b. Cesarstwa rosyjskiego nie wynikają dla Polski wobec Rosji żadne zobowiązania i ciężary.
3. Wzajemne zrzeczenie się wszelkich praw do majątku państwowego, związanego z terytorjum strony przeciwnej.
4. Wzajemny zwrot w naturze lub w ekwiwalencie mienia ruchomego państwa, ciał samorządowych, instytucji osób fizycznych i prawnych i t.p. z wyjątkiem zdobyczy wojennej.
5. Zwrot wszelkich archiwów, bibliotek, dzieł sztuki, zabytków, i t.p. dorobku kulturalnego, wywiezionego

z Polski do Rosji od czasów rozbiorów.

6. Wzajemne uregulowanie prawnych pretensji obywateli obu stron do rządu i instytucji strony przeciwnej.
7. Restytucja i odszkodowanie dla Państwa, osób prawnych i fizycznych z tytułu zagarnięcia ich mienia przy objęciu przez władze rosyjskie lokalności przedstawicielstwa polskiego w Rosji.
8. Przyznanie w stosunku do Polski i jej obywateli klauzuli największego uprzywilejowania w dziedzinie restytucji i odszkodowania za straty okresu rewolucyjnego i wojny cywilnej w Rosji.

Strony zastrzegają, iż punkty powyższe nie obejmują wszystkich kwestji rozrachunkowo-likwidacyjnych i posiadają jedynie charakter wyliczenia przykładowego.

15. Strony zobowiązują się zamieścić w traktacie pokojowym przepisy w przedmiocie wyboru /obcji/ obywatelstwa polskiego względnie rosyjskiego z zastrzeżeniem, że prawa zabezpieczyć się mające w traktacie na rzecz obywateli obu stron przysługiwać będą bez żadnych wyjątków również i osobom wykonywującym prawo wyboru /obcji/.

16. Z chwilą podpisania preliminarjów pokojowych powołane będą natychmiast komisje mieszane w celu niezwłocznej wymiany jeńców cywilnych, internowanych oraz wydania zakładników.

17. Strony zobowiązują się zamieścić w traktacie pokojowym przepis w przedmiocie amnestji dla obywateli polskich oraz osób pochodzenia polskiego w Rosji i obywateli rosyjskich oraz osób pochodzenia rosyjskiego w Polsce.

18. Strony zobowiązują się przystąpić natychmiast do rokowań w przedmiocie zawarcia traktatu pokojowego.-

=====

NACZELNE DOWÓDZWO WOJSK POLSKICH

ADJUTANTURA GŁÓWNA

WARSZAWA

L. Dz. 49317 dnia 17/X 1920r.

złacz. Wydat.

PIŁSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

224

64